

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Masekhet megilat ta'anit

Avraham Segal <mi-Kraḳo>

<אקארקמ> ל"גס ןרפ מהרבא ןב ל"גס ןסוי ןב יולה מהרבא

Amsterdam, 419 [1658/1659]

רשע מינש קרפ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-10315

הירוש' של מהרא"ה פרק אהר עשר

לעשות ולומר דאם לא היו מצטלים יום טוריינום נופיה הוה אסור להתענו' אפילו לאמר הקורבן וזה ליתא לפי האמת
שק"ל שבטלה מנילת תענית וזה שכתב הר"ן ז"ל דכתיב למיקום ארעתיא אי עביד הכי משום דסביר בטלה ואסור ואמר
להו דאפילו למ"ד לא בטלה דיום טוריינום נופיה בטלי בטלה עכ"ל והו דוקא גדול דלמא להם למיקום ארעתיא אי עביד
הכי משום דסביר בטלה דפשיטא עביד הכי משום דנימי רב נחמן כבר נפסק הלכה דבטלה מנילת תענית כוונ שכתב
הרא"ש ז"ל בהד"ל לכן דעת הרא"ש ז"ל מסכים עם דעת הראב"ד ז"ל כן כ"ל : אבל מ"מ קשה לי על דברי הראב"ד ז"ל
שמחלק בין תענית כבוד לתענית יסוד דהא מושמע דלמ"ד שבטלה מנילת תענית אין סילוק בין תענית יסוד לתענית
כבוד ובטלה מנילת תענית מכל וכל ואפי' תענית כבוד גורין נו דהטעם של רב ור' חנינא דאמרו שבטלה הוא מן הפסוק
כה אמר ה' כנאות נוס הרביעי ונוס המישי ונוס השביעי ונוס העשירי יהיה לבית יהודה ששון ושמחה ביום שיש שלום
יש שמחה אין שלום אין שמחה ויש בוס והכך נמי כי הכי ונוס הרביעי ונוס המישי כולם הם תענית כבוד ואפילו הכי
אמר אין שלום היינו אחר המורבן בטלה מן השמחה ויש נוס היינו נזמות אלו לגזור תענית אפילו בכבוד ואמר על זה
והכך פ' שאר ימים של מנילת תענית דומים הם כי הנך משמע שבטלה מנילת תענית מכל וכל ואפי' תענית כבוד מותר
להתענות בהם : ונ"ל ליישב דלאו דווקא אחר והכך נמי כי הכי להיות דומים לכל מילי ואפילו לענין תענית כבוד
כמי אף למקצת הם דומין דהיינו לענין תענית יסוד דאף רב ור' חנינא סברו סברה זו דתלינהו בבנין בית המקדש דבימי
המורבן הראשון היו מניענים נזמות אלו וכשכננה בית שני היו ימים טובים וכשסוד נכמר הבית שני סודו הימים אלו
למקומם הראשון ומותר להתענות בהן בכבוד כמו שהיו בימים הקדמוני' בימי המורבן הראשון אבל הנך ימים של מנילת
תענית באותן הימים לא היה בהן תענית כבוד קבוע בתפילה אלא מי שהיה רוצה היה מתענה כו תענית יסוד או תעני'
כבוד כשאירע לישראל ח' זרה באותן הימים היו מתענים תענית כבוד ואפי' כשאוהו סנויים זל ימים טובים מחמת
הניסים שנעשה בהן ואסרוהו להתענות בהן הן יסוד והן כבוד ואפי' כשבטלה מנילת תענית בטלה מתענית יסוד
אבל כבוד לא בטלה דאף כבוד השביעי ובנוס העשירי אש לא היה קודם בנין בית שני תענית כבוד נ"כ לא היה בטלה
מנילת תענית שלהם לאמר הקורבן הבית שני לגזור בהם תענית כבוד אבל לענין תענית יסוד הם דומין לנזמות אלו
בזמן שאין שלום נוס ה"ה נ"כ בימים אלו של מנילת תענית בזמן שאין שלום היינו לאמר הקורבן נוס היינו תענית יסוד
אבל לא תענית כבוד אלא רבי יוסמן ור' זבד סברי שאין להם דמיון כלל להכך נזמות שבכתבו בכסוק נוס הרביעי ונוס
המישי דהני תלינהו רמזא בבנין הבית פי' כשסרב הבית ראשון קבעו נזמות אלו וכשכננה בית שני בטלו ויהיה להם
לשון ולשמחה וא"כ הסדרת נזמן עכשיו כשסרב בית שני סודו למקומם ומותר להתענות בהם אבל שאר ימים של
מנילת תענית בתפילה לא קבעו אותם מחמת בנין הבית א"כ אף לאמר הקורבן אינם בטלים ואסור להתענות בהן
אפילו יסוד וזו"ק יוכן כ"ל פשוט לדעת הראב"ד ז"ל :

מסכת מגילת העניית פרק שנים עשר

פירוש של מהרא"ה

א יום תרועת מטרא לירד מטר בזמנו' ואם התריעו
בראשון למה התריעו ככל למה ב' פעמי' קס"ד שהיו מתריעין
שני פעמים על שנה זו ומשני לא על שנה אחת לא ראשון
משנה זו והשני משנה אחרת לכן אמר ולא כל הכתוב
במגילה הזאת ראשון הוא ראשון וכו' דלא היו מתריעין
השני פעמים על ענין אחת על שנה זו אלא השניה על שנה
אחרת וא"כ אין שייך לומר בזה ראשון ושני אלא תפסו
להם מדש ראשון וכל שיש בו דהיינו אם היתה השנה
משוברת א' ראשון משנה זו פי' אדר ראשון משנה זו ושני זו
אדר שני משנה אחר' וכו' : את לוליינום ואת פסוק אסיו פי'
רש"י ז"ל דתיקום גמורים היו : ב בלודקייא היא לוד
והיינו דאמרינן בכל דוכתא הרוני לוד אין כל בריה יכולה
לעמוד במסיבתה בנן עין ויש אימרים סכהרנו על בתו של
חלק שכתבת הרונה ואמרו היהודים הרגוה ונור גזירה
על

אדר בתסני' ותשעה באדר א יום תרועת מיטרא
ואם התריעו בראשון למה התריעו בשני לא
ראשון משנה זו ושני משנה אחרת ולא כל הכתוב
במגיל הזאת ראשון הוא ראשון שנ הוא שני שלישי הוא
שלישי אלא הפסוק להם הושראשון וכל שיש בו : בתרין
עשר ביה יום טוריינום מתפס אה לוליינום ואתפסום
אחיו כ בלודקייא אמר אם מעמיו של חנניה מישאל
ועזריה אהם יבא אלהיכם ויציל אהתכם מידי כדרך
שהציל להנניה מישאל ועזריה מיד נבוכד נצר אמרו לו
חנניה מישאל ועזריה צדיקים כשרין היו ונבוכד נצר
מלך הנזן היה וראוי לעשות נס על דו' אבל אהה מלך
רשע אהה ואין ראוי לעשות נס על ירך ואנו חייבין מיחה
ואם אן אהה הורגנו הרבה הורגים יש למקום הרבה
דובים הרבה אריות הרבה נחשים הרבה עקריבי' שיפגעו
בנו

של מוכאיהן של ישראל ועמדו אלו וכדו את ישראל ואמר
 אכזרנוכה והרנ החלך לאלו בלבד עכ"ל רש"י ז"ל ג
 ואם אתה הורגנו טס במכת תענית גרם הכי אלא לא
 מכרנו הק"נה בידך אלא שעתיד ליכרע דמיכו מידך אף
 על פי כן הרנו וכו' ד דיוכלה של רומי מכרש רש"י ז"ל
 שכי שרים וכן מטרכולין של מלכים למון שרים : ה
 בגירין מקלות כמו גירי ענים : ו ונדקטות זה ענים
 גדולים : ז עשו אותיו יום טוב ולמעלה אכל הגם של
 טוריינום לא מכיים עשו אותו יום טוב כל טסוס דנמרא
 מסכת תעני' אער יום טוריינום גוכיה בטולי מצטל הואיל
 ונהרנו טו שמעיה ואמיה אחיו ומכרש רש"י טס מס'דים
 היו ולא כירוש מי בס דאותו טאל האריה עידו היה ולא
 שמעיה אכל ה"ט של נקבור נטאר דמקומו כמו טאר ימים
 טובים של מגילת תענית עד טדאו האמרוכים זכטלו
 מגילת תענית : וכל לפי המבנה דשמעתתא טבטלה
 יום טוריינום ה"ט שמשו על הגם של נקבור מיירי בכל
 ענין דלא למוסד ודלא להתענה ולא ככדרת מוקטן
 שרפה לאוקמא המתניתין כרבין דוקא ופי' טעשו מתקולס
 על הגם של טוריינום מיירי לענין דלא להתענה ולא
 למסד ובמר מדעה יט של נקבור ל"ט של טוריינום זא"כ
 לכי זה גס יט של נקבור מיירי לענין דלא להתענה ולא
 לענין דלא להספדא אלא מיירי בכל ענין אפי' דלא למסד
 והמתניתין של מסכת מגילה של אפי' טאמ' מקדימין ולא
 מאחרין מותרין בהספד ובתענית אמיה אליבא דכ"ע או
 כרבין או כר' יוסי ודוק בשמעתתא : בירושלמי מסי' נכתב
 מלמטן הפה שדיכר באשמה וכיד טפטטה בגאוס תלוין
 נקוטטט נגד ירושלים : ו אלא שנאולת אנרים נוספת
 טנפה אפי' שידטו אותו אפי' יט סילוק בינו ובין
 גאולת אנרים טזה נוספת טנפה וזה יום אסד : ז
 ד"א ומה גאולת אנרים וכו' כלומר שלא מדטו מנאול' אנרי'
 למדו ק'ו לעטותו יום טוב : ח אמר ר' יהושע בן קרפס
 מיום שמת משל לא עמד נביא וסידט וכו' טס בירושלמי
 כטטלט מרדכי לכעוב נספר לקיים את ימי פורים האלס
 כמה זקנים וכנאיס היו מצטטרים על זה אמרו כמוב לה
 בטנות אשר נוס ה' את משל אותו המנות טכטטוינו מפי
 משה כך אמר לנו משה אין כניא אפר טמיד למדט לבס
 דבר טענה ומרדכי ואסתר מנקטים למדט לנו דברי לא
 וזו טעס כושאין זכותין בדבר עד טהאיר הק"נה את
 עיניהם

בנו ג ואם אתה הורגנו עתיד הק"נה להכות דמינו
 מידך : אמרו לא נפע משם עד שבאת עליו ד דיופלה
 של רומי ופצעו את מוחו ה בגירין ו נבבקעות :
 בחליכר ביה יום נקבור אמרו ניקבור אחר מאפרכי של
 כלבי יונים היה עובר לאלכסנדריא בכל יום יום היה
 מניף ידו כנגד ירושלים וכנגד בית המקדש ומחרף
 זכנדף זכנאץ ואמ' כתי יפלו בידי ואהרופ את המגדל
 הוה וכשנבררה מלכות ב"ח השמונאי ונצחום נכוסו
 להילוח שלווה והורגני' עד שהגיעו לקרובין שלווה הכו
 את ראשם וקצצו את בהונות ידיהם ורגליהם וחתכו את
 ראשו וקצצו בהונות ידיו ורגליו ותלאוהו נגד ירושלים
 וכתבו מלכתן הפה שדבר בנאווה וידים שהיו מניפו' נגד
 יהודה וירושלים ועל בית המקדש נקמה זו העשה בהם
 ובאותו היום שעשו לו כך עשו אותו יום טוב :
 בארבעה עשר ביה ובהמשה עשר ביה ימי פוריא אינון
 דלא לככפר ימים שנעשו גרם ניסים לישראל על ידי
 מרדכי ואחר ועשאום ימים טובים : י אמר ר'
 יהושע בן קרחה מיום שמת משה לא עמד נביא וחירש
 סצות לישראל חוץ ססצות פורים : י אלא שנאולת
 מצרים גוהנה שבעת ימים וגאולת מרדכי ואסתר אינה
 גוהנה אלא יום אחר ז ד"א וכר נאולת מצרים שלא
 נגודה גזירה אלא על הזכרים : גאולת מרדכי ואסתר
 שגורה גזרה על הזכרים ועל הנקבות מנער ועד זקן טף
 ונשי' ביום אחר על אחת כמה וכמה שאנו חייבין לעשר'
 אותם ימים טובים בכל שנה ושנה : כשיהא עשר ביה
 שדיו למבנא שור ירושלים דלא למכפר מפני שכתרוהו
 אויבים וכשהחילו לבנותו אותו היום עשאוהו יום טוב
 ששפחה היא לפני מקום שירושלים נבנת שני' כה אמר
 ה' שבתאי ציון ושכנתי בחוכך ירושלים ונקראה ירושלים
 עיר האמת הר' הצבאותה הקדש : ואמר שבתאי
 לירושלים ברהמים בתי יבנח בה נאם ה' וגומר ואומר
 הוא יבנה עירי ונלותי ישלח לא בכחיר ולא בשוחד אמ'
 ה' צבאות : בשבעה עשר ביה קמו עממייא על פליטת
 בפריא כמדינת בליקות וביה זכראי והנה פורקן לבירת
 ישראל שכשירד ינאי המלך להרוג את החכמים ברחו
 טלפניו והלכו להם לסוריא ושרו במדינת קובליק ס
 ונכנסו ראויים עליה שבאנתו מקום וצרו על הם להרגם
 והגיעו גרם זיע גדולה ורכו מהם טכה רבה והשאירו
 בהם פליטה והלכו להם לבי' ובדיו ועבוסם עד שהשכה
 להם עד השכה וברחו להם ובאותו היום שברחו משם עשאוהו יום טוב :
 רבי הידקא אומר יום שבקשו אויבים
 לקרונ הבמי ישראל עלה הים והשחית שליש בישוב : בעשרים ביה צמו עמא למטרא ונהה להון ספני שהיה רעבון
 ובצורת

שיטתם ונאלו אותם כתוב בתורה ובכניאוס ובתנ"ך סוף
 הוא דכתי' ויאלו' ה' א' עשה סוף ואלו' ואלו' ואלו' ואלו' ואלו'
 כעס דתניא ואלו' התורה אשר עס משה לפני בני ישראל
 ואלו' אל הכניאוס ויכתב ספר הזכרון לפני ליראי' ונ'
 נכספר לו הכתובים ויחמר אספר קיים את דברי הסודים
 האלה וכתב בספר : מ' אלו ונכניאוס תכורי פסטי' שהם
 פתירות ושל פהם ותעלעלן אותם שלא ימקו בנשמים
 ובורשלתו אחר מ' הדם אחריהם טרם פסקים הוה גס אחר
 עס עיקר התפלה היה שירדו נשמים בעונתן וכך הוא עס
 כדרי' וכתפללו לא ירדו נשמים אחר רכי יומי כי ר' בון
 שלא בא בעניה : ענ שניה תפלה כור עבול כמו שניה
 שהיא עגולה : יא' אחריו רובו של עולם האינוך לא
 בשום עס כמסקת תענית דף ק' ג' ב' ר' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג'
 ליתלמידיו ה' האינוך ולא נמות ופרם רש"ל כראש ה' אתך
 ולא נמות כנימותא השתל שלא נמות בהשב עפני עזרת
 נשמים עכ"ל ור"ל כראש לברום הכאנ"ל אחריו לית
 כמו פסוק ג' י' י' לויש נדסת שלכו שאחריו זה לפונה
 הפענל דרך פקשה לאל שיראו אותם לפונה העגולה
 ועות : יב' התקולו הנשמים וחדן כמלא בימי שניות עס
 גרם הסדית התקולו הנשמים וירדים בועף עד סבל עשה
 וסיפה כמלא פי תמיות : יב' פה הודיות להתנוונות של
 ועשה לו סמכות וסבאו שלי' חובי כומן סבית סיה : ז' עס
 בירושלמי גרם כעשה ונס הוא בתלמוד בכלי תשכתי עש'
 אחר לכן באו והאנוס כמסית אכן הטועים ואחר בנמלא
 בירושלמי אחר לכן כעס שאו אפסר לחאכן הזאת להנחות
 מן העולם כך א"ל להתפלל על הנשמים שילכו להם אלא
 באו וסבאו לפר קודיות וכו' : יב' אלנו היה שנים כשני
 אלהו נורת עזרת נשמים ומפתח של נשמים כידו של
 אלוכו : יד' לא כעשה עס שאים עתפלל בתמוה סאליו
 כשבע פי ה' אס ייה סגנוס האלה על ועטר כי אס לפי
 דברי ואלה כשבע שאין איתהו עד שירמו נשמים כמלא עס
 שעים עתפלל על ידך דוס אזו זה כח לירי סכונת שוא עס
 בירושלמי עמים לא כעזאת מביא את הרבים לירי סילול
 הסס סבל הוכי' את הרבי' לירי סילול הסס כריך כידוי וכו'
 ואחר לו ואין הק"כ עכטל נורתו מפני נורתו של נדיק
 אחר לכן הק"כ עכטל נורתו מפני נורתו של נדיק
 ואלו' הק"כ עכטל נורתו של נדיק עכטל נורתו של
 נדיק כידוי ועפרם עס כידוי על ירושלמי כתי' בשלעא
 הק"כ עכטל נורתו מפני נורה סנדיק ואל"כ זה כיתא
 לומר לך שירון שלא היה סילול עס אף על פי שהיה כשבע
 להעניו הנשמת אע"פ סנדיק זכול לנטל אותו אבל לנטל
 גזירת נדיק אשר עפני נורת נדיק סכירו זה ואלו' דהא

וכצורת בארץ ישראל שלש שנים וזאת זו וחחלללו
 ולא ירדו נשמים וכיון שראו שיצא רוב ארץ ולא ירדו
 נשמים הלכו להם אצל חוגי המעגל אמרו לו החפללו
 שירדו נשמים אמר להם ע' צאו והכניסו תנורי פסח'
 כשכיל שלא ימקו חתפללו ולא ירדו נשמים ענ עזרת
 ועמה בחוקת בדרך שנישז חקוק חביא שנאמר על
 משפחתו אעמדה ואת עצה על מצור ואצפה לראו' מה
 ידבר בי ומה אשוב על תוכחי אמר רבנו של עול' בניך
 שמו פניהם עלי שאני : ככן בית לפניך נשבע אני
 בשמך הגדול שאני וז מכאן ער שזחחם על בניך
 התחילו הנשמי' יורדין טיפין טיפין יא' אמרו לו רבנו של
 עולם ראינוך לא נמות כסבורין אנו לומה אין הנשמים
 הללו באין אלא להתיר שבועתך אמר להם בני' חמותו :
 אמר רבנו של עולם לא כך שאלתי אלא נשמי בורות
 שיחין ומערות : יכ' התחילו הנשמים יורדין כמלא פי
 חבים ושערו חכמים טפה אחת לונ אמרו לו ראינוך לא
 נמות כסבורין אנו לומה אין הנשמים הללו באים אלא
 להחריב את העולם כולו אמר להם בני' אל תמותו אמר
 רבנו של עולם לא כך שאלתי אלא נשמי רצון וברכה
 וגרבה ירדו כחקין : עה' שעלו ישראל מירושלים
 להר הבית מפני רוב הנשמים אמרו לו כשם שחתפללו
 עליהם שירדו כך החפללו עליהם שלא ירדו וילכו להם
 אמר להם אין מתפללין על רוב הנשמים אלא לנו
 והביאו לו : יג' פה הודיות הלכו והביאו לו פה הודיות
 ססך שתי ירו' עליו וחתפללו ואמה רבנו של עולם ראה
 עמך ישראל ונחלתך אשר הוצאת בכתך הגדול ובזרעך
 הנמיה שאין יכולין לעמוד לא ברוב בעסך ולא ברוב
 טובך : כעסת עליהם אין יכולין לעמוד השפעת עליהם
 טובך אין יכולים לעמוד יהרצון מלפניך שיהא רוח מור
 נשבה חסות ותפוחו העבים ונחה התורה ונחנכה
 הארץ ויצאו הכל לשרהזראו את חסדבר שהיא מלא
 כמחין ומטריות שלה לו שמעין בן שמת אלמלא חוגי
 המעגל אתה גורמי עליך ירו' יבאו היה שני' כשגיליו
 יד' לא נמצא שם שמי' מתחלל על ידך : אבל מה אעשה
 שאתח מתחטא לפני המקום ככן שהוא עו' מתחטא
 על אביו ועושה לורצונו אמרו לו הביא לי חמין והביא
 לו הביא לי צונן והביא לו תן לי אנוחס ונתן לו חקלי
 רבנו' ונתן לו תן לו אפרסקין ונתן לו עליך הכמנב אומ'
 ישמת אביך ואמך ותגל יולדתך ואותו חיום עשאוהו יום
 טוב : לפי שאין חנשמי' יורדין אלא בזכותן של ישראל
 שנאמר יפתח ה' לך את אוצרו חסוב לך בזכותך ונדך
 הרבר תלוי : ואמר ונכרתי בך כל' משפחות האדמה
 ובורעך : כך בזכות הנשמים יורדין והטללים יורדים

בזכותך

התם ליהוה אשתכח להיכך וא"כ איך יגטל נזירת נדיק אחד
 ונפכי נדיק חזירו מאי אולמי האי מהאי עכ"ל: טו
 ונתמטא לשון קטא כלומר הו הולך וקוטא: טז ומעשה
 סתענו בימי שמואל הקטן וכו' מכרון וש' כאן וכו' כיו
 שהגהתי וכן הוא בכפ"ג דמעט' וקנת קשה הא זה מעט
 לסתור למעלה אחר מעט אחריו יוס טוב על שמיעת התכלה
 של סוכי המטגל ואמר כך אמר במעשה ב' והו סימן דע
 שלא ימתן פהנפתו אלא עד שיבכה ויתחנן לכניו ואין לך
 צער גדול מזה שהיה רענון ודגורת נשנים ולא כענו עד
 שחוכה המטגל עג' עונה ועמוד בתוכה: [יש ליישב
 דמסוס זה פשאוהו יוס טוב שאס לא היה סוכי המטגל
 שהתפלל עליה היו המים ברעב כמו שאית' ביוספת תענית
 ששלחו לו לשכת הגזית ימלט אי' נקי דוח שלא היה נקי
 מילטתו בתפילתו וכן מפרש שם רש"י בקדו' והנשמים איכ'
 יודין לא בזכותן של ישראל פ' פטרה ויפס' כמו שכתוב
 אס' נמקתי מלכוונתתי נשמכס בעמס ואין צריכים אתם
 לזעוק ולצער אם עמכס אלא מיד אני נמתן לכם נשמים
 ומל זה גוייתי ראיה המעשה שמואל הקטן שאע"פ שטענו
 קודם הכן התעורר וסגורין היו שמקוים בהם טרס יקראו
 ואני הענה אעפ"כ אחר להם שמואל אטול לכם משל
 לעבד שבקש כרם מרצו וכו' ונמעט' אחר משל למלך שבעס
 על דברו וכו' וכן שלא נעמו בתפלתו ג' שנים עד שנגמער
 עליהם סוכי המטגל ב"כ א"כ כזה מוקם שלא היה להם
 זכות וראוים היו למות ברעב ואע"כ עשה להם הק' נה
 כס' גדול והגול' אותם הק' גם גמות למ"ס לכן גשגול' זה
 פשאוהו יוס טוב כיון וזאת מפרשים ושא"כ עיניו כיון זה
 וק"ל: יז עד שיבכה ויתחנן גם גרם עד שיתחנן
 נצטער והיא היא: יח שבה הוא להם מעדין לא קראו
 ונענו: יט עד שיבכה ויתחנן לכני שס בגמר' מסי' ושמאל הקטן שבה של צדור היכי דמי אמ' משני הדוס וכשב ויקא'
 אמ' מוריד הנסס ואתא עטרא: ב דלא יעידון שלא יהו צריכין לזבעל מתלמוד תורה שנגור עליהן שלא יעסקו בתורה
 בא' והפינוצי' דלילה נעקו כך מתנמיא בתהלי' כל לשון שפיה ונעקה לשון בנינה: בב אי' שמים גרסיין אהיה ה'
 להק' נה היו נועקי' על אומת' שגולו עליהם נזירות קשות והיו אומרים להם לפני הק' נה וכי לא אסיבס וכו' עכ"ל של
 רש"י ז"ל ותוכחות מרש"י פ' אחר משוס דקשה להם על פירוש רש"י ז"ל דלא מכורס כלום באי' שמים מה היו נועקים לכן
 נוסרשי' אי' שמים פירוש שמים להק' נה היו נועקים למה יאמרו אי' אלהיכם ולהם אומר ובי' לאו אסיבס אנכנו עכ"ל:
 פירוש אי' לשון אי' נועקי' לשמים: בג לכן כל אינש דאי' עליו וכו' פס' נמר' במככת תענית כדק' ראשון דק' י"ב
 אימת מקביל לה פ' התענית רב אמר במככת ושמאל אמר בתפלת אמר רב יוכב' כוותיה דמטול מקמבר דכתיב
 במגילת תענית לכן כל אינש דויית' עלוהי מקדמת דנא ייכר מאי לאו ייכר עננו דכלנו ומטני לא ייכר עננו: פלג' אבה
 ד' קייא ור' שמעון בר' בימד אמר ייכר ור' אמר ייכר מאן דאמר ייכר כדאמרין למאן דאמר ייכר מאי היא דמתיא
 במגילת תענית כל אינש דויית' עלוהי מקדמת דנא ייכר מאי לאו ייכר עליו שכי' ויחיד שקיבל עליו שכי' ויחיד שכי' וכו' ויחיד שכי' וכו' ויחיד שכי'
 דכלו בתפילה ואי לא קבליה עליה בתפילת המנח' לא דסי' להכך י"ט למא' דמפקר' תעני' נמי לקבולי' בתפילת המנח' עליוהי
 ואי לא קבליה עלוהי בתפילת המנח' לא ענה ולא כלום ייכר לשון ואכרה איכר: כד דכלו דלמתי' איכא דאמרין לשון כד
 שקבל עליו להתענו כמו בדמותי ודי' א' דמתרגמין אריות דכלו יודו ואין ד' מודכ עכ"ל של רש"י ז"ל ועיין בקדושי' שלי:

בזוכך יאוכר ונהתי נשככם בעהם: טו ומעשה
 שנתענו בימי שמואל הקטן וירדו להם גשמי' קודם הנין
 ס' אהתכה כסבורין העס' לים' ששבה של צבור הגא' אמ'
 להם אמשול לכם לכה' ה לעבד שביקש קרב' כהבו אל'
 לו הגולו' ואל' אשקע קולו שוב שמ' ר' דהקטן גור
 העני' הא וירדו להם גשמים אחר שקיעה) ההכה
 כסבורין העס' לומר ית' שבה הוא להם אמר
 להם דרו אהם דומים לכלך שבעם על בנו: אמר
 לאפ' פירופים שלואל החן פרוכהו י' יט עד שיבכה
 ו החנן לפני: בעשרים והמניא ביה אהה בשורחא
 פבהא ליהודאי' ב' דלא יעידון כפחגמי' אורחא הילא
 לככד בפני שגורו סלכי' יון על ישראל שלא יתעסקו
 בחורה ושלא יכולו את בנייהם ושלא ישכרו את השבת
 ויעבדו לאילי' ובניה כהנה לישראל שלא ימוש כפר
 חורה בחובם: שג' ב' לא השבח כפי' רעו ואוכר אב'
 ימוש דחוקים האלה כלפני' ואני ואת ברית' אותם וגו'
 מה עשה יהודה בן שמוע וחביריו עכרו והלכו אצל
 כטריני' הא אהה שכל גדולי' רומי' כצוין אצלה ונטלנו
 עצה כמנה אמרה להם באוה' פוגני' כלילה עברו כא'
 והיפוגני' בלילה ככ' אי' שמים לא אחוכם אנהנו לא
 בני אב' אחד אנהנו לא בני אב' אהה אנהנו כהנשתנינו
 ככל אופה ולשון שאהם גזורים עלינו נזירות קשה ולא
 זו משם עד שדחירו לרם שלש סעות לכול' אה בנייהם
 ולעסוק בחורה ולשפור את יום השבת וער' י' עברו
 לאילי' אותו היום שהחירו לרם שלש סעות דהללו
 עשאוהו יוס טוב: כג לכן כל אינש דאי' עלוהי בן
 קדמ' דנא ייכר: כד בצלו כיצד יחיד שקבל עליו
 חענית

תענית להיות סתענה בשני ובחשי חייה מתענה
 וסלים פגעו בו ימים פוכים אלו הכתובים בתגילת
 חזני חריזה מספר יזה הכלל כל שנדרו קוד גזירותינו
 חרחה גזירותינו מפני נדרו ואם גזירותינו קודם נדרו
 ירחח נדרו מפני גזירותינו ואין בין אדר הראשון לאדר
 השני אלא קריאת מגילתו שלוח מתנות לאביזנים רבן
 שמעון בן גמליאל אומר כל מצוה שנהג' באדר ראשון
 אינה נוחגת באדר שני הוציאן האספר ותענית שנהג'
 זה בזה: וכתבין

כל אינו דאיתי עלוסימן קדמת דכא יאשר כגלו:
 עם כחמפת תעני פרק ראשון דף יב אימת מקטיל
 לה התעני רב אמר במכאז ושמואל אמר בתפלת המכאז וכו'
 מפרש רש"י ז"ל רב אמר במכאז כוונן המכאז ואפילו כשוק
 אומר הריני מתר בתענית ושמואל אמר בתפלת המכאז
 בסופה תוספ' רזוי ותפנוכי' עד שאומ' הריני מתר בתענית
 ודוקא קצת מכאז משו' דסמוך לתפיל' יוס תעניתו לאשוקי'
 תפלת יונג דיקא כמי מדפסק שמואל ופליג אדרב דאמר
 כוונן המכאז שיטורא יתירא' ותוספות ז"ל מפרשים יאשר
 באלף הוי לשון אסור שאוסר את עצמו וייתר הוי לשון
 קדמת דכא יאשר כגלו: וז"ל כ"ל לנרוש כאן בתגיל'

הבטח כלום יסור מן הכדר יהיה מותר לאכול לומר יהיה יט ואין להשתנות פכ"ל:
 תענית יאשר סתם ולא כגלו דל"כ הוי דכריס סתמין זה את זה כגרייתא גופא שאפר אפ"כ זה הכלל כל שנדרו קודם
 גזירותינו תדעה גזירותינו מפני נדרו משמע סתם כל שנדרו קודם אפילו לא קבלו בשעת תפלת המכאז וכן מפרש רש"י
 ז"ל ועל זה אמר אפ"כ כינר יקיד שקבל פליותענית להיו מתענה בשני ובחשי חרי' זה מתענה ותפלים משמע מזה שאין
 צריך לקבל דוקא בתפלת המכאז דא"כ שצריך לקבל בתפלת המכאז' ה"ל כפי' חרי' זה מקבל עליו בתפלת המכאז ומשלי' לא ע"כ
 עדי' נקבל שקבל ככר עליו להיו מתענה' ועל זה אמר כל איבש דאימי עלוסי' ען קדמת דכא יאשר כלום יהא באסורו אפ"כ
 שפגעו בו יט' לא הכתובים כמגילת תענית אפ"כ הוא באסורו דמן קדמת דכא י' וכן הוא עובד מן המקצן שנקשה
 ע"י לאו ייתר כגלו ואם הנרסא שלפניו הוא אע"פ למע' אמר הלשון ע"י לאו הוא כתיב כפירוש יאשר כגלו: וכן הוא
 מוכח מדברי הפוסקים ז"ל וז"ל בטור א"ת הלכות תענית סימן תקס"ג אימתו עקבנו רב אמר במכאז כשיגיע זמן המכאז
 אומר הריני בתענית יקיד נמקד ושמואל אמר בתפלת המכאז פי' ר"ס שיאמר בשועט תפלה הריני בתענית יקיד למען
 יחי' רזון מלפניך שתקבלנו באהבה וכו' ור"ף פסק כשמואל וסרא"ד פסק כרב וכיון דאיכא פלוגתא דרבנן טוב שלא
 להפסיק בתפילת עכ"ל וכתב ב"ז ל"ן פסק הרמב"ם ז"ל כשמואל וסרא"ד פסק כרב' וז"ל הראש סרא"ד כתב ב"ר ר"ף
 פסק כשמואל משום דאמר רב יוסף כוונתיה מתענה ולא עשור דלא עסק הלכתא אלא מתענה אמר וכיון דתני כדרי'
 דלא כרב יוסף מרתי סברא ליה וקיימא שמתתא כין רב ושמואל וקיימא לן הלכתא כרב כן נראה לי וכן עמא דרב
 עד כאן דברי סרא"ד עכ"ל של ב"ז ז"ל: וז"ל עשע לפי דברי סרא"ד לנרוש כאן יאשר סתם ולא כגלו אליבא
 דכ"ע אפי' לשמואל דא"כ מפליגו בנרסאות דלשמואל סוף הנרסא יאשר כגלו ולרב היה הנרסא יאשר סתם א"כ למע'
 כתב סרא"ד ד"ל דמכאז הכרייתא נראה דברי' שמואל מכל' וכל' היא הוי לו הנרסא יאשר כגלו אלא עכ"ל דלא קאמפלג'
 אלא מ' אמר יוס' משמע לשון ואהרה' אימר עכשו בתפילה כך סבר שמואל ועד אמר יאשר משמע יהיה אסור אפילו אם
 קבל עליו קודם לכן וא"כ ככאן נרס יאשר באלף א"כ כגלו אינו ככון דוה סותר אתו כן כ"ל ברור:

ומה שהקשה הכ"ל על טור וז"ל איני יכול ליישב לפי מה שפירש' ז"ל בדברי רב ושמואל שכתב במכאז כוונן המכאז
 ואפילו כשוק אומר הריני מתר בתענית וכתפלת המכאז אליבא דשמואל בסופה תוספת רזוי ותפנוכיה עד
 שאומר הריני מתר בתענית ודוקא קצת מכאז משום דסמוך לתפיל' יוס תעניתו לאשוקי' תפלת יונג ודייקא מדפסק
 שמואל ופליג אדרב כוונן המכאז שיטורא יתירא' עכ"ל אמר דשמואל בתפלת המכאז דוקא קאמר וכיון שכן ה"אך
 כתב רבינו כיון דאיכא פלוגתא דרבנן טוב שלא להפסיק בתפלה שבראה שכתב יונג' ידי' כולם וליתא דהא כוונן
 דפסק הלכה כשמואל בתפלת המכאז כמי בדוקא' ונש' אין לומר דרבינו סובר כוונן המכאז דשמואל מודה לרב דאם
 קבלו במכאז קודם תפלת המכאז ספיר דמיוכ' ש קודם לכן אבל רב לית ליה דשמואל ע"כ דלמסוד פרוש' צריך לומר
 דרב סובר דקודם תפלת המכאז צריך לקבלו אבל משעתיל להתפלל תפלת המכאז לא מהני קבלה דאל"כ כתי' פליגי
 וא"כ יקשה דלמאך דלפסק כרב קודם תפלת המכאז דוקא בעינן והוה ליה ליתכו לכתוב כן בהדרי' ואיפשר לומר
 דסבר כפי' רש"י וה' ק' טוב' שלא להפסיק בתפלה כלומר שלא לאומרה בשוגע תפלה כמו שפירש ר"ס אלא בסוף התפלה
 זכרו שכתב הרמב"ם ז"ל שיאמר אפה התפלה מחר אהא בתענית דכיון דסמוך הקבלה לתפלת המכאז הוי ליה שואל
 בתפלת המכאז יונג' ידי' מוכתו לדברי הכל' ויורה ככון לפירש דכפי' קאמר מאשר שאין הכל משכימים דהלכה כשמואל
 מוטב להטי' דבריו ולאחו כדברי רב דלמא לית הלכתא כוונתיה דשמואל ובמנא עסקין בתפלה אבל אי לא יאשום

כה וכותבין בשטר אדר ראשון אלא שכותבין תניין וכו' לכאורה אין לזה פירוש כלל דכאמי קא מפלגי ת"ק ורבינו יוסי ורבי יהודה עד שמצאתי גרסא בירושלמי אבל לענין ספרות כותבין אדר הראשון ואדר השני אלא שכותבין אדר השני תניין ר' יהודה אומר אדר השני בותב ת"ו וד"ו ונפירוש על ירושלמי כותבין וז"ל כותבין ת"ו וד"ו פי' לרמזו באות ת"ו שהוא אדר תניין ונשם בירושלמי במסכת שקלים כתב בעל הפירוש וז"ל אבל מצאתי מונה דהכי כ"ל הו' להלכה לא אבל לענין ספרות כותבין אדר הראשון ואדר השני שני דברי ר"מ ר' יהודה אומר אדר הראשון סתם ואדר השני תניין ובהא פליגי ר"א סבר אדר שני עיקר ור' סבר אדר הראשון עיקר עכ"ל וקשה לי על דבריו שכתב ובהא פליגי ר"מ סבר אדר שני עיקר ור"א סבר אדר הראשון עיקר דבשלמא ליבא דר' יהודה ניחא דהוא אומר בפירוש אדר הראשון סתם ואדר השני תניין ר"ל אין צריך לכתוב בפירוש אהו הוא רונה לכתוב בשטר אדר ראשון אלא כותב סתם אדר ומסתמא הוא אדר ראשון דהו' עיקר ונשני צריך לכתוב בהדי' תניין אלא לר"מ דאמר בתרווייהו צריך לכתוב ולפרש אדר ראשון ראשון ואדר שני שני א"כ מכלן שאדר שני הוא עיקר:

כס וכותבין בשטר אדר ראשון אלא שכותבין תניין ר' יוסי אומר אין כותבין אלא חנין רבי יהוד' אומר אדר השני נכתב ומי בכתב בגיל העני' סיפתוש של רבי אליעזר בן חנינא בן חזקיה בן גרון כתבו סגילות חציבת' ולמה כתבוה מפני שאין לפורין בצרות ואין הצרות מצויות לבוא עליהם לא בזמן הזה שהם לפורין בצרות והצרות באות עליהם אם היו כל הימים דיו וכל האנשים קולמוסים וכל בני אדם לבלרין אינם מספיקין לכחוב הצרות הבאות עליה' בכל שנה ושנה: ד"א אין שומה נפגע ולא בשר המת מרניש באיזמל:

הספק התפלה הוה אמרינן דכיון דאיכ' פלוגתא דרבותא דעבד הכי עבד ודעבד הכי עבד אבל משום הספק תפלה יש לאשמו כדברי רב ולהכיית דברי שמואל בן כראה לי לפרש דכיון דאבל אינו כראה דעני' משו' דמשו' זה דשלא להפסי' בתפלה דקאמר איני מנין דהא ק"ל שואל אדם דרכיו בשומע תפלה ועוד דהא איפשר לאומרו בתפלה בלי שיפסיק בה דהיינו שיאמר אותה בסוף התפלה וכיון שכתב רבינו בסיומן תקפ"ס שהתענה בשבת יכלול ענינו באלהי נצור וזה הדרך הטוב וישר לצאת ידי כולם דלפי פי' רש"י שו"ך כפי פשט השמועה לרב ודאי שפיר דעי לקבל בתפלת המנחה בוכ"ס עכ"ל של ב"ר ז"ל:

ותמיה לי עליו שוארין כאן שאינו צורך כ"כ דפשיט' הטור סובר כפי' רש"י שמקבל עליו התענית בסוף התפלה קודם להי נצור וזה יוצא ידי כולם דאף רב מודה לשמואל שיכול לקבל בתפלת המנחה ועם שכתב הב"י בלשון ואפשר לומר דסובר כפי' רש"י כראה לי פשוט וזהו המשמעות הטור וכיון דאיכא פלוגתא דרבותא טוב שלא להפסיק בתפלה אלא בסוף התפלה כדי לצאת ידי כולם: **ובמה** שהקשה הב"י ולמה לא יפסיק בתפלה דהא ק"ל שואל אדם דרכיו בשומע תפלה כ"ל ליישב דזה קבלת התענית שמקבל על עצמו הוא בשגיל הנדר וא"כ ומה שכתב ר"ס יאמר בתפלת המנחה עמר אהיה בתענית יהי רצון שתהא תפלתי ביום תעביתי מוקובלת עיקר הכוונה כדי לקבל עליו בתפלתו התענית כדאמר בגמרא איעת מקבלו רב אמר במנחה ושמואל אומר בתפלת המנחה ועל זה מפרש ר"ס פירושו ואנב שמקבל עליו התענית בתפל' המנחה

סליק הפרק שנים עשר
יהודה ניחא דהוא אומר בפירוש אדר הראשון סתם ואדר השני תניין ר"ל אין צריך לכתוב בפירוש אהו הוא רונה לכתוב בשטר אדר ראשון אלא כותב סתם אדר ומסתמא הוא אדר ראשון דהו' עיקר ונשני צריך לכתוב בהדי' תניין אלא לר"מ דאמר בתרווייהו צריך לכתוב ולפרש אדר ראשון ראשון ואדר שני שני א"כ מכלן שאדר שני הוא עיקר: ונפרק הקונס במסכת כדריס שם על מתניתין קונס יין שאינו טועם לשכח כמעשה השנה וכו' אומר בגמרא שם דתני' אדר הראשון כותב אדר ראשון אדר שני כותב אדר סתם דברי ר"א רבי יהודה אומר אדר הראשון כותב סתם אדר שני כותב תניין וז"ל שם הוא ניחא דיופרש ר"מ אדר שני כותב אדר סתם אבל לפי גרס' ירושלמי לא מוכח עידי אליבא דר"מ דאמר שני הוא עיקר דילמא דאדר ראשון הוא עיקר אבל לפי גרס' שלנו הוא יותר טוב דפ"ק סבר וכותבין בשטר אדר אלא שכותבין תניין פי' כשרונה לכתוב בשטר אדר ראשון אלא כותב סתם אדר סתם אדר שני אין צריך לכתוב בפירוש אדר שני אלא סתם אדר אלא שכותבין תניין פי' מדינא כי אף סתם אדר נ"כ משמע אדר שני ומסתמא דת"ק ר"מ היא ורבי יוסי כבר אין כותבין לא תניין פי' מדינא צריך לכתוב בפירוש תניין אבל לא סתם אדר כי אדר שני ורבי יוסי כבר אין כותבין לא יסודה לפלוג על ר' יוסי דסתם אדר הוא אדר ראשון דוקא וא"כ כשרנה לכתוב אדר ראשון אדר ראשון אין צריך לכתוב רק אדר פתס ואדר ב' צריך לכתוב בפירוש אדר ב' ולא סתם אדר לכן אמר ר' יהודה אדר סב' ככתב בפ' לאבוקי אדר ראשון אין ככתב בפ' אדר ראשון אלא סתם אדר ודו"ק ועיין שם בכדריס ואוקמא הלכה כר"מ:

סליק הפרק שנים עשר
הספק התפלה הוה אמרינן דכיון דאיכ' פלוגתא דרבותא דעבד הכי עבד ודעבד הכי עבד אבל משום הספק תפלה יש לאשמו כדברי רב ולהכיית דברי שמואל בן כראה לי לפרש דכיון דאבל אינו כראה דעני' משו' דמשו' זה דשלא להפסי' בתפלה דקאמר איני מנין דהא ק"ל שואל אדם דרכיו בשומע תפלה ועוד דהא איפשר לאומרו בתפלה בלי שיפסיק בה דהיינו שיאמר אותה בסוף התפלה וכיון שכתב רבינו בסיומן תקפ"ס שהתענה בשבת יכלול ענינו באלהי נצור וזה הדרך הטוב וישר לצאת ידי כולם דלפי פי' רש"י שו"ך כפי פשט השמועה לרב ודאי שפיר דעי לקבל בתפלת המנחה בוכ"ס עכ"ל של ב"ר ז"ל:

סליק הפרק שנים עשר

חידושי' של מהרא"ה פרק שנים עשר

במחנה אומר נ"כ יהי רצון וכו' וההפלה אומר כמו למחר בתפלת עננו וכו' ביום נוס תענית וא"כ אין זה קרא שיש
 אדם זרכיו בתפלה אלא כדי לאמר את עצמו באיך קבלת הכדר של תענית לכן לא יפסיק בתוך שומע תפלה אלא לאמר
 התפלה קודם אלהי נגזר וכמו שכתב הסוד מי שמתענה בשבת יאמר קודם אלהי נגזר עבנו: כן כ"ל כדור וכן הוה
 שביע בש"ע בהנהגה של ר' משה איסרלש שכתב אחר שכתב הכ' הלשון של הרמב"ם ז"ל אימת מקבלו בתפלה המכונה אומר
 בשומע תפלה או אחר שביים תפלתו קודם שיעקר רגליו וכו' ועוד יותר לקבלו אחר התפלה מנשעת התפלה כדי שלא
 להפסיק בתפלתו כי אחר התפלה קודם אלהי נגזר כדי לזאת ידי כולם כמו שכתב הטור וק"ל:

כתבו תוספות ז"ל ואם גזירתו קודם לכדור תבטל גזירתו את כדורו אומר רמ"א ידמה כדורו מכל וכל ולא יטלם
 אותו התענית והר"י מסופק בדבר ויש להחמיר דוקא אותו היום לא יתענה אבל יטלם אותו ליום מחר וכן
 יש לומר שלא להתענות בר"ק ובמנוחה ובפורים דמאלו ודאי לא בטלה מגילת תענית: ואין בין אדר הראשון לאדר
 השני וכו' דהיינו לכל הדברים לעשות סעודה גדולה וכן שאר הדברים שנהגים בפורים וכן שמעון בן גמליאל סובר
 כל המנוה שנהגת באדר ראשון אינה נוהגת באדר שני מן עין ההספד ותענית שנהגים זה בזה בטור כתב מחלוקת
 בין המוסקים ז"ל וז"ל והא דיוס יד וט"ו דאדר ראשון והשני שוין בהספד ותענית היינו דוקא בשקראו המגילה וכו' ביום
 נראה להם לעבד השנה אבל אם לא קראו המגילה מותרין בהספד ותענית ובהספד המנוה כתב שאסורים בהספד
 ותענית בכל השנים אע"פ שלא קראו המגילה וכן יראה מדברי הרמב"ם ז"ל וכן כתב הר"ק ז"ל שצריך להדביר בסעודה
 ב"ד אבל בט"ו כתב שאין צריך להרבות בו בסעודה וא"א ז"ל כתב כסדרא הראשונה עכ"ל: וכתב ב"ד ז"ל וטעם של
 הרא"ש מדאמרינן בפ"ק דמגילה תכן קראו את המגילה באדר הראשון ונתעברה השנה קורין אותה באדר שני ואין בין
 אדר ראשון לאדר שני אלא קריאת מגילה בלבד ומתנות לאיכונים ובגמרא איכילני תנאי במלתא ומסיים בה ושווין
 בהספד ובתענית שאסורים זה בזה וכתב הרא"ש ושווין בהספד ובתענית דאסורים זה בזה פירש אם קראו המגילה ב"ד
 וכו' ביום עברו השנה אסור בהספד ובתענית אבל בשאר שנה מעוברת כ"ל שמונת בהספד ובתענית עכ"ל וכתב הכ"ז ז"ל
 כידוע על דברי הרא"ש ז"ל וז"ל מה שכתב הראש בן ביום ואם לא נראה להם לעבד עד אחר אותו היום כשיטא דאסור
 בהספד ובתענית שחשך שחיותו היום לא היה בדעתם לעבד ה"ל באותו היום כשאר שנים בשושות עכ"ל:

ולי נראה דזהו פשוט ואין צריך הרב ב"ד ז"ל להאריך בזה דפשיטא אם לא היה בדעתם לעבד אותו היום וסברו שחיות
 פורים היום וטעו אותו יט גמור בוודאי הוא אסור בהספד ובתענית ואם בא לאשמעינן דאם עברו אחר אותו
 היום שמונת למחר ביום ט"ו להתענות אע"פ שקראו המגילה ב"ד אין הסברא נותנת כן שיהיה מותר להתענות
 ביום המחר בט"ו ואם כבר קראו המגילה ב"ד דהנהו שני ימים כיומי אריכתא דמי לענין הספד ותענית דאף הר"ק ז"ל
 דמחלק בין שני ימים אלו לא מחלק רק לענין להרבות בסעודה שאין צריך בט"ו להרבות בסעודה כמו ב"ד אבל לענין
 הספד ותענית הם שווין א"כ לא היה צריך הרב ב"ד להאריך בזה דזהו פשוט אך הוא כתב במילתא דפשיט' כיון שפסיים
 בלשונם ופשוט הוא וכו' ז"ל כתב בש"ע שלו אלו שתי דעות יא שאסור בהספד ובתענית באדר ראשון ויא שמונת בהספד
 ובתענית אבל הגהות ר' משה איסרלש ז"ל כתב המנהג כסדרא הראשונה: ומה שכתב הטור בשם הר"ק ז"ל וצריך להרבות
 בו בסעודה ב"ד אבל בט"ו כתב שאין צריך להרבות בו בסעודה כתב ב"ד בשם הנהגת מיימוני וטעמא משום דאמר תלמוד'
 אין בין אדר ראשון וכו' ולא הזכיר ט"ו וטעמא אינו מוכח משום זה דנקט אותו שהוא עיקר עכ"ל:

בירוש של מהרא"ה מסכת מגילת תענית מאמר אחרון חידושי של מהרא"ה

<p>ואלו הימים שמתענין בהן מן התורה מפרש הכ"ז ז"ל על כה"ג שכתב אלו הימים שמתענין בהם אף על גב דמתקב' סכמים הם קרי להן מן התורה לומר שיש לומר נהם כמו בשל תורה עכ"ל: לא יאכל ולא ישתה עו הערב כתב ב"ד ז"ל כלומר עד סקיעת</p>	<p>ואלו הימים שכתענין בהם מן רחורה וכל הסתענה בהם לא יאכל ולא ישתה עו הערב באחד בניסן כררו בניו של אהרן בעשרה בו טהר כרים הנביאה ונכתב חנארי בעשרים ושערה בו כה יהושע בן נון: א בעשרה באייר כת יולי דבהן ושני בניו ונשבה ארון הדברי בעשרים והשערה בו כת שמואל הנביא וכפרו</p>
---	--